

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму другого рівня
«Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242
«Туризм» Вищого навчального приватного закладу
«Дніпровський гуманітарний університет»

Важливою складовою національної рекреаційної системи, завданням туристичної діяльності є запровадження ефективних сучасних та державницьких підходів, що враховують соціальні, екологічні, економічні особливості діяльності підприємств сфери послуг в умовах реструктуризації економіки та трансформації суспільних відносин. Завдання саме такого плану реалізує в своїй діяльності Державне підприємство науково-виробниче об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО". Спираючись на власний досвід реалізації екологічних програм можемо впевнено констатувати, що діяльність туристичних підприємств, яка заснована на нових екологічних підходах має велике значення для розбудови всього господарського комплексу України. Тому слід визначити, що освітньо-професійна програма другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» є актуальною. Туристичне підприємство є складним комплексом матеріально-технічних, трудових, інформаційних, фінансових та інших ресурсів, призначених для задоволення широкого кола потреб. При його функціонуванні потрібно враховувати велику кількість чинників для того, щоб найбільш повно забезпечити потреби споживача. Це накладає особливу відповідальність в питаннях підготовки магістрів з цієї спеціальності.

Комплексність, системність підготовки фахівців в програмі враховано достатньою мірою. В Програмі зазначено, що її метою є забезпечення фундаментальної підготовки кваліфікованих спеціалістів в галузі туризму, які поєднують фундаментальні знання з глибоким вивченням процесів, що відбуваються в сфері туристичної індустрії, та фаховими компетентностями успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів. Об'єктом навчання в програмі визначено туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка включає об'єкти, явища та процеси географічного, соціокультурного, екологічного, економічного, організаційно-правового змісту, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності з: 1) організації та управління туристичним процесом на різних ієрархічних рівнях; 2) дослідження, аналізу та прогнозування напрямів розвитку туристичного ринку, його сегментів, суб'єктів туристичної діяльності.

Комплексність та мультидисциплінарність мети та об'єкту програми дозволили сформувати відповідні масштабні завдання підготовки магістрів. Цілями програми є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та вирішувати практичні завдання у процесі навчання та професійної діяльності у галузі у сфері рекреації, туризму і курортів, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей.

Слід визначити, що Державне підприємство "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" має широкий досвід реалізації екологічних проектів, тому вважаємо дуже позитивним моментом програми введення до її змістовної частини складових, які пов'язані зі сталим розвитком, соціальною відповідальністю та екологією. Серед спеціальних компетентностей магістра, які враховують політику Сталого розвитку можна визначити наступні: здатність визначати основні наукові поняття та категорії методології туризму та рекреації (туризмології) і застосовувати їх у професійній діяльності; здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері туризму та рекреації; здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати її розвиток на засадах сталості; здатність розробляти та сприяти упровадженню регіональних програм розвитку сталого туризму; здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності; розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків і положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі та рекреації.

Екологічні складові присутні і в заявлених розробниками Програми результатах навчання, зокрема це такі результати як: знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації; здатність оцінювати кон'юнктуру туристичного ринку, інтерпретувати результати дослідження та прогнозувати напрями розвитку суб'єкта підприємницької діяльності в сфері рекреації і туризму; здатність здійснювати управління підприємством індустрії туризму та рекреації; здатність розробляти та реалізовувати проекти в сфері рекреації, туризму, гостинності.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що програма містить в собі елементи унікальності і відрізняється від існуючих можливостями реалізації майбутніми магістрами комплексних підходів Сталого розвитку.

Послідовність вивчення дисциплін, обсяг та перелік освітніх компонентам відповідає логіці, завданням Програми та стандартам, що прийняті у вищій школі і покликані сприяти відповідності програмних результатів навчання потребам роботодавців.

Програма може бути вдосконалена за рахунок імплементації в її змістовну частину матеріалів, що розкривають питання впливу системи

державного управління на туристичну діяльність, розбудови інституційної системи регулювання туристичної діяльності на основі співпраці з міжнародними організаціями, в тому числі у напрямі запровадження програм екологічного характеру.

Проведений аналіз змістовної частини ОПП другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» дає підстави вважати, що вона спрямована на підготовку особистості творчого, креативного магістра з туризму, враховує виклики сучасного глобалізованого світу, спирається на потреби стейкхолдерів, відповідає всім нормативним вимогам МОН України до підготовки магістрів та може бути рекомендована до використання в освітньому процесі.

Директор Державного підприємства
науково-виробничого об'єднання
"ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО",
доктор наук з державного управління, доцент

Л.Х. Тихончук

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму другого рівня
«Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242
«Туризм» ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Регулювання галуззю туризму повинно забезпечувати розвиток вітчизняного туризму, здійснюючи при цьому аналіз прогнозування розвитку найбільш ефективного напрямку розвитку туризму, який відповідає як потребам самого туризму, так і всього суспільства в цілому. Водночас кожен регіон як частина території держави залишається об'єктом державного управління. Неможливо уявити стан туризму у відриві від економічного становища держави і окремих його територій. Він відображає рівень економічного розвитку регіону та його господарчого потенціалу, які є обумовлюючими факторами розвитку туристичної діяльності. Тому зараз, в період негативних тенденцій розвитку туризму для України та світу в цілому, крайнє важливо визнати, що галузь туризму, як на рівні держави, так і на рівні регіону потребує посилення державного регулювання та визначити стратегію його перспективного розвитку. Особливо актуальним питанням є забезпечення безпечності туристичної діяльності, визначення шляхів мінімізації ризиків в туристичній діяльності та розробка шляхів забезпечення прав споживачів в туристичній галузі.

У зв'язку з затвердженням нового державного стандарту освіти з підготовки магістрів з туризму, доцільним є проведення аналізу методичних підходів, які використовували фахівці кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» для формування власної освітньо-професійної програми та методи досягнення логіки та якості у навчальному процесі.

Основою організації навчального процесу для магістрів за цією програмою є академічна доброчесність. З часу набрання чинності нового «Закону про Освіту», академічна доброчесність стає невід'ємною частиною освітнього процесу, а її порушення – загрозою для кожного студента. За недотримання доброчесних принципів навчання, здобувачі освіти можуть бути притягнені до повторного проходження оцінювання чи курсу, та навіть відрахування. Стандарти та вимоги до доброчесного навчання студентів описані в ОПП та в окремих документах, що оприлюднено на сайті ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет».

Як позитивний факт, необхідно визначити, що під час перегляду та оновлення освітньо-професійної програми колективом авторів приділено значну увагу вибору та збалансованому поєднанню оптимальної кількості

теоретичних курсів та курсів прикладної практичної підготовки, що дозволить здобувачам вищої освіти набути фундаментальні знання та широкий круг практичних навичок, необхідних для орієнтації на ринку праці та підвищення власної конкурентоспроможності, потрібної для початку та активізації кар'єри в туристичній та пов'язаній з нею галузях професійної діяльності.

Перевагою освітньо-професійної програми другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет» є те, що орієнтована на підготовку професіонала у галузі туристичної діяльності, здатного як до практичної, так і до дослідницької діяльності з прикладною орієнтацією на організацію та управління підприємствами сфери гостинності. Водночас, у процесі навчання за даною програмою здобувачі вищої освіти набувають професійні компетенції, що необхідні для здійснення діяльності в сфері гостинності; організаційно-управлінської діяльності, для якої найбільш важлива здатність приймати оптимальні управлінські рішення і запроваджувати управлінські інновації; науково-дослідницької та педагогічної діяльності. Такі професійні компетенції можуть стати у нагоді під час роботи випускників і в органах державного регулювання туристичною сферою.

Серед сфер діяльності Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів такі як: здійснення контролю за дотриманням законодавства про рекламу в частині захисту прав споживачів реклами, прийняття рішень про визнання реклами недобросовісною, прихованою, про визнання порівняння в рекламі неправомірним з одночасним зупиненням її розповсюдження. Важливим напрямом діяльності Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів є діяльність щодо обмеження або заборони в'їзду на територію України її громадян, іноземців та осіб без громадянства, експорту, імпорту, транзиту вантажів і товарів з держав або регіонів у зв'язку з неблагополучною епідемічною ситуацією на їх території. Тому є актуальним наявність в освітньо-професійній програмі другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет» таких компетентностей як: ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, СК 9. Розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків і положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі та рекреації, СК 10. Здатність управляти ризиками в туризмі, СК 15. Здатність до здійснення професійної діяльності відповідно до вимог національного та міжнародного законодавства в сфері туристичної діяльності,

дотримання туристських формальностей і передбачених процедур при здійсненні прийому, відправлення і обслуговування туристів.

Набуття магістрами перелічених компетенцій забезпечується кількома дисциплінами, серед яких, як базові, слід визначити дисципліни «Управління якістю туристичних послуг» та «Управління проектами та ризиками в туризмі». Не дивлячись на той факт, що на кафедрі туристичного та готельно-ресторанного бізнесу проводиться активна діяльність з підготовки навчальних посібників та підручників, необхідно рекомендувати підготовку методичних видань, навчальних посібників та підручників з вказаних дисциплін, які то того ж є новими і значною мірою розкривають компетентності, що закладені в програмі.

Ретельний аналіз освітньо-професійної програми другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» дозволив зробити висновок, що Програму спрямовано на підготовку особистості сучасного, відповідального, творчого магістра з туризму. Програма містить в собі складові, що є відповідями на виклики світового туристичного ринку, вона базується на потребах держави, регіону, працедавців, відповідає всім нормативним вимогам МОН України до підготовки магістрів. Освітньо-професійна програма другого рівня «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм» Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» може бути рекомендована до використання в освітньому процесі.

Перший заступник начальника
Головного управління
Держпродспоживслужби
в Дніпропетровській області

Олег ПОТОЦЬКИЙ